



Ættarsamkoma hjá teimum í Ytstahúsi á Skipanesi 2006

tann hjá Jákup Hendriki og Símuni á Høgabóli.

Tá ið kríggið byrjaði bleiv nógv umvælt, tí einki nýtt jarn var at nýta. Til dømis vóru hestaskógvarnir sálaðir. Tað blivu trý stykkir slagloddað við messing uppá.

Ein strandingur segði við meg, at tað var bara pápi, sum visti, hvussu tað skuldi síggja út, so gjørdi hann tað.

Tað vóru orðatøk, sum gingu aftur í smiðjuni. Eitt var “ég eri bæði óður og móður” á íslenskum. Tað var Ingimundur, íslendingurin, sum búði nøkur ár í Rituvík, sum stóð fyri hesum orðafelli. Hann hevði eina systir, Laura, sum var gift í Rituvík. Hann kom gangandi allan vegin inn í smiðjuna. Í tí hann kemur inn sigur hann tað á føroyskum, at “ég eri bæði óður og móður”, og hann var vátur eisini. Sum eg havi nevnt fyrr, vóru menn ofta illa komnir at ganga langan veg.

Nú segði Tómas Tómasson, beiggi mín, at ein maður kom inn til okkara. Hann var rennandi vátur. Mamma skuldi fara at turka nakað av klæðunum. Hann segði, at tað skuldi hon ikki, tí hann hevði ætlað at farið í rein undirklæði, áðrenn hann fór frá húsum.

Nú hevði hann gingið so leingið í hesum, so tað var gott, tí nú fekk hann skift í turt, tá ið hann kom til húsar aftur. Hevði hann skift, áðrenn hann fór av húsum, hevði hann einki havt at skifta við, tá hann kom heim. Hetta var so vanligt.

Gjerdust adventistar

Pápi og mamma blivu adventistar í 1924. Tað var ein danskur adventistaprestur, Valdemar Jacobsen, sum ferðaðist runt í landinum við boðskapinum, og hann legði grundarlagið undir adventistasamkomuni í Føroyum. Hann druknaði seinni, og eg eiti eftir honum. At gerast

adventistur tá í tíðini var ikki væl upp-tikið av øllum, men sum við øllum øðrum javnaði hetta seg seinni.

Mamma og pápi blivu doypt í fjøruni á einum lítlum sandi undir smiðjuni, so tað bleiv ikki arbeitt leygardag og heldur ikki sunnudag fyri ikki at provokera. Tað vóru heitar umrøður um trúarmál, men tá ið eg komi í smiðjuna, var tað avfjara. Tá Bíblían lá á tí norðara amboltinum, tí tað tók ov langa tíð at fara til hús eftir henni, um tørvur var á henni.

Søgan hjá adventistunum í Føroyum er tann, at í 1913 komu tveir danir til Føroyar sum bókasølumenn og trúboðarar fyri Adventistasamkomuna. Teirra vóru Valdemar Jacobsen og Gaston Emanuel Christiansen (hann broytti seinni navn til Westman og varð síðani best kendur undir hesum navninum). Teir vóru her fram til 1920. Tó er Westman ein túr í Danmark í hesum tíðarskeiðinum og giftist og kemur aftur til Føroya við konu. Í 1915 virkaði hann í Vági, har allarhelst teir fyrstu Adventistar verða doyptir. Í meðan virkar Valdemar Jacobsen ymsastaðni í Føroyum millum annað á Viðareidi, har dúpur verður hildin. Í sama tíðarskeiði hevur Valdemar Jacobsen verið í Danmark fyri at gifta seg og kom aftur við konu og er fram til 1926. Tað er arbeiddið hjá hesum persónunum, sum leggur grundstøði undir virkseminum hjá Adventistasamkomuni í Føroyum.

Bilarnir kom upp í leikin

Í 1946 byrjaði nakað av bilarbeiði. Tað vóru helst bilarnir hjá Andreas Poulsen úr Guttastovu úr Syðrugøtu, sonur Pól Kristoffur. Pápi og Poul Kristoffur vóru systkinabørn. Mammurnar vóru systlar. Tað var ikki lætt, tí ravmagn var einki, so tað mátti borast við hond. Borimaskinan var sett í móti búkinum, og so trýsti ein

annar á ryggin, so man var eyður um búkin leingi aftaná. Tá var búkurin minni enn hann er nú.

Við eting var ikki tikið so tungt hjá okkum yngri, tí sum oftast var køkurin fullur av fólki. So vit gjørdur ofta tað, at vit fingur okkum øður og fliður. Tá ið teir fóru til døgurða, lögdu vit eina jarnplátu yvir eldin í essuni og steiktu á henni, so ótu vit tara og turrar krabbar, sum lógu á helluni.

Tað ringasta, sum var undir krígnum, var, tá ið fjørðurin var pakkaður við skipum, serliga stórum ferðamannaskipum. Tað kundu vera eini 30-40 skip. Útsynningurin vestan lá beint tvørtur um fjørðin beint av bedingini á Skála. Tá lógu skipini nær landi eystaru megin. Tá bleiv ein øgiligur matarluktur hjá okkum av skipunum.

Tá sat man ofta á bakkanum bara og luktaði matarroykurin. Vatnið rann úr tonnunum og einki fekk man burturav.

Endin á smiðjusøguni

Smiðjan stendur ikki uppi í dag. Sum eg segði, var fyrra smiðjan lagað av gróti, so bleiv stoypt yvir hana. Hon hevur ikki staðið nógv væl á fóstum. Sum so ofta varð brúkt ov lítið sement, og so bleiv takið stoypt fyri kúlur og granatsplintur, so tað bleiv ov tungt.

Meginparturin av amboðunum vórðu bjargað. Har var eisini øgilig rúgva, sum hoyrði til hvalastøðir. Pápi og Knút í Heiðunum keyptu hvalastøðir og høgdu tær upp og seldu spøl og annað.

Pápi doyði í november 1947. Tá tóku vit beiggjarnir yvir. Longu í 1943 fór Rikard til Ísland at arbeiða í einari smiðju í innaru Njarðvík, og har komu vit triggir beiggjarnir at arbeiða seinni. Tummas bróður fór til Íslands í 1946, Robert í 1952 og eg í 1956. Tá eg fór, var henda smiðjusøgan komin til ein enda.

Í Íslandi arbeiddi eg aftur í smiðju, og hevði eisini smiðju saman við beiggja mínum Tómas. Vit arbeiddu nógv fyri amerikanarar og komu at kenna umhvørvið har.

Í 1968 kom eg aftur til Føroya, og hevði bilverkstað í Hornabø í eini 10 ár. Eg arbeiddi eisini eina tíð hjá Jóhannes Berg. Í 1990 fór eg at arbeiða hjá Mjólkarvirki Búnaðarmanna, og her var eg inntil 2003. Sigast kann at alt lívið hjá mær hevur verið at arbeiða í smiðju.

Eg giftist í 1958 við Jolanu, dóttir Dia á Roykheyggi í Saltnesi. Vit fingur 4 børn og eiga barnabørn og langommu- og langabbabørn.

Vit takka Valdimar fyri hetta sera áhugaverda ikastið til okkara søgu, sum samstundis gevur eina góða hylling av, hvussu nógv samfelagið er broytt í einum mannalívi.



Johanna Malena, systkinabarn Valdimar. Hon giftist við Sámal Petur í Køkinum í Norðragøtu. Hon doyðu ung miðskeiðis í 1950 árunum